	O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Makamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag‘ishlangan majlisidagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so‘zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, №11. 6. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, "O‘zbekiston" NMIU, 2017. – 29 b. 7. Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. "O‘zbekiston" NMIU, 2017. – 47 b. 8. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. "O‘zbekiston" NMIU, 2017. – 485 b. 9. Лапигин Ю.Н. Стратегический менеджмент. Учеб пособ. – М.: Эксмо, 2010. – 432 с. 10. Круглова Н. Ю., Круглов М.И. Стратегический менеджмент. Учебник. М.:РДЛ, 2009.- 317 с. **Axborot manbaalari:** 1. www.gov.uz - O‘zbekiston Respublikasining hukumat portali. 2. .www.lex.uz - O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi. 3. www.mf.uz - O‘zbekiston Respublikasi Moliya Vazirligi rasmiy sayti. 4. www.cbu.uz - O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki. 5. www.stat.uz - O‘zbekiston Respublikasi Davlat Statistika Qo‘mitasi rasmiy sayti. 6. www.soliq.uz - O‘zbekiston Respublikasi Davlat Soliq qo‘mitasi rasmiy sayti. 7. www.openbudget.uz - O‘zbekiston Respublikasi —Ochiq byudjet portali. 8. www.prezident.uz - O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti matbuot hizmati. 9. www.sciencedirect.com - Xalqaro ilmiy ma’lumotlar bazasi.
8	Fan dasturi Samarqand iqtisodiyot va servis instituti O`quv uslubiy kengashining 2024-yil ___ avgustdagi 1-sonli yig`ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ F0-08-15)
9	**Fan/modul uchun ma’sul:** **M.T.Alimova** – SamISI "Menejment" kafedrasi professori, i.f.d. **Q.S.Maxmudov** – SamISI "Menejment" kafedrasi katta o‘qituvchisi
10	**Taqrizchilar:** **U.Xaydarov** – Samarqand shahridagi "RIX PROMINVEST" ma’suliyati cheklangan jamiyati direktori **I.X.Nasimov** – SamDU, "Tarmoqlar iqtisodiyoti" kafedrasi dotsenti, PhD

O’ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
____
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti rektori
M.E. Po’latov
2024 yil "___" ___________

Ro’yxatga olindi: №
2024 yil "___" ___________

STRATEGIK MENEJMENT

O’QUV DASTURI

Bilim sohasi: 400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq

Ta’lim sohasi: 410 000 – Biznes va boshqaruv

Ta’lim yo‘nalishi: 60411200 – Menejment (tarmoq va sohalar bo‘yicha)

SAMARQAND – 2024

Fan/modul kodi STRMAN110	O'quv yili 2024 - 2025	Semestr 5-6	Kreditlar 10
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 10

	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1	Strategik menejment	150	150	300

2 **I. Fanning mazmuni**

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga korxonalarni strategik boshqarish borasidagi ilg'or xorijiy tajribalar, zamonaviy yondashuvlar, zamonaviy boshqaruv usul va uslublarining ilg'or xorijiy tajribalari : bozor rakobati sharoitida korxonani boshqarish, uning raqobatbardoshligini ta'minlash usullarini, korxonalarni atrof-muhit o'zgarishlariga mos ravishda boshqarishning o'ziga xos jihatlarini o'rgatish hamda ularni amaliyotda tadbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

Fanning vazifasi – innovatsion iqtisodiyot sharoitida talabalarga korxonalarni strategik boshqarish borasidagi ilg'or xorijiy tajribalar to'g'risida bilim va ko'nikmalarini rivojlantirish, zamonaviy boshqaruv usul va uslublarining ilg'or xorijiy tajribalar to'g'risida ko'nikma va malakalarini rivojlantirish, bozor raqobati sharoitida korxonani boshqarish, uning raqobatbardoshligini ta'minlashga doir layoqatlarini rivojlantirish, korxonaning bozor strategiyasini tanlash bo'yicha turli holatlarni tahlil qilish, uning faoliyatini rivojlantirishdagi o'rni va ahamiyati haqida bilimlar berish.

Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, iqtisodiy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

3 **II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)**

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1–mavzu: Strategik menejmentga kirish

Strategik menejment mazmun va mohiyati. Strategik boshqaruvning o'ziga xos jihatlari. Strategik menejmentnin maqsadi va vazifalari. Boshqaruvning asosiy qonunlari. Boshqaruvning "qattiq" va "yumshoq" modellari. Strategik boshqaruvning tayanch tushunchalari. Boshqaruv sikli va konstruktiv strategik boshqaruvning texnologiyasi

2–mavzu: Strategik boshqaruv jarayoni

Boshqaruv jarayoni. Boshqaruv ob'ektining tashqi va ichki muhiti. Strategik boshqaruv jarayoni.Boshqaruv faoliyatining samaradorligini baholash.

bo'lishi kerak.

5 **VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:**

- ma'ruzalar;
- amaliy ishlarni bajarish va xulosalash;
- interfaol keys-stadilar;
- blits-so'rov;
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlar namoyishi;
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

6 **VII. Kreditlarni olish uchun talablar:**

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar xaqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ish yoki testni topshirish.

7

Asosiy adabiyotlar:

1. Yoldoshev N.Q. Strategik menejment. Darslik. - T.: IQTISODIYOT, 2019.- 122 b
2. Yo'ldoshev N.Q., Zaxidov G'.E. Menejment. Darslik. —T.: "O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati" nashriyoti, 2018. -392 b.
3. Ricky W. Griffin. Fundamentals of Management. Eighth Edition. 2015 Cengage Learning products are represented in Canada by Nelson Education, Ltd.p.547
4. Frank Rothoemel Strategic Management: Concepts (2nd edition) Me GrawH:II Education 9 January. 2014. USA. 528 p.
5. Strategic Managemement concepts and cases. Arhur A. Thompson. Jr. AJ Strikland. 2012. 778 p.
1. Сазыкина О.А. Стратегический менеджмент: учеб. пособие/ О.А. Сазыкина. – Пенза: ПГУАС, 2015. – 180 с.

Qo'shimcha adabiyotlar:

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 24 yanvar 2020 yil
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning Oliy Majlis Konunchilik palatasi birinchi yigilishidagi nutki. // Xalk suzi gazetasi. 2020 yil 21 yanvar, 15 (7517)Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 47 b.

4.O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning Oliy Majlis Senatining birinchi majlisidagi nutki. // Xalk suzi gazetasi. 2020 yil 22 yanvar, 16 (7518)

5. Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qatiy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak.

18.Firma harajatlari raqobatbardoshligini baholash
19.Raqobatning beshta umumiy strategiyasi
20.Raqobat ustunligini saqlab qolish uchun hujumkor strategiyalardan foydalanish yo'llari
21.Raqobat ustunligini himoya qilish uchun mudofaa strategiyalaridan foydalanish
22.Vertikal integratsiya strategiyasi va raqobat ustunligi
23.Boshlovchilikning ustunliklari va kamchiliklari
24.Firma strategiyasini mavjud sharoitga ko'niktirish
25.Yangi tarmoqlarda raqobat strategiyasi
26.Yetuklik bosqichida bo'lgan tarmoqlarda raqobat strategiyasi
27.Depsinayotgan yoki tushkunlik holatidagi korxonalar uchun strategiya
28.Tarqoq tarmoqlarda raqobat strategiyasi
29.Xalqaro bozorlarda raqobat strategiyasi
30.Ikkinchi darajali o'rinda bo'lgan firmalar strategiyasi
31.Korporatsiyaning o'sishi va rivojlanishi
32.Vertikal integratsiya
33.Yangi tarmoqlarga kirish strategiyasi
34.Turdosh tarmoqlarga diversifikatsiyalash strategiyasi
35.Noturdosh tarmoqlarga diversifikatsiyalash strategiyasi
36.Ko'pmillatli diversifikatsiyalash strategiyasi
37.Kompaniyaning joriy strategiyasini belgilash

4 **V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)**

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- strategik menejmentning shakllanishi va tarixi; strategik menejmentning rivojlanishi va uning ilmiy maktablari; strategik menejmentda boshqaruv madaniyati; strategik siyosatning mazmuni va mohiyati; strategik menejmentning predmeti va mazmuni; strategik menejment qonunlari va tamoyillari; strategik menejment uslublari, strategik boshqaruv mohiyati va ahamiyati haqida ***tasavvurga ega bo'lishi;***
- strategik menejmentning predmeti va mazmunini yorituvchi nazariyalarini tasniflash; strategik menejment qonunlari va tamoyillarini qo'llay bilish; strategik menejment ilmiy uslublarining samaradorligini oshirish asoslarini belgilashni va tadbiq etishni; strategiyalarning mazmun mohiyatini va turlarini aniqlash hamda samarali foydalanish usullarini belgilab olish; strategiyalarni asoslab berish va ulardan foydalanish yo'llarini ***bilishi va ulardan foydalana olishi;***
- korxonada strategik muhitni va strategik vaziyatni o'rnatish; optimal boshqaruv strukturasini tadbiq etish; strategik menejment qonunlari va tamoyillarini tadbiq etish; strategik menejment uslublarini qo'llash; strategik menejment samaradorligini oshirish; strategik boshqarishda qarorlarni oqilona ishlab chiqish va foydalanish yo'llarini aniqlash, korxonada umuman strategik boshqaruvni tashkil etish ***ko'nikmalarga ega***

Strategik menejmentning besh vazifasi. Strategik ko'rish. Strategik ko'rish va missiya. Maqsadlarni belgilash. Strategiyani ishlab chiqish. Kompaniya strategiyasining tashkil etuvchilari.

Strategiya va ijodiy yondoshuv. Strategiyani yaratishga bo'lgan yondoshuvlar. Bosh arxitektor yondoshuv, vakolatlarni uzatish, hamkorlikdagi yoki jamoaviy yondoshuv, ichki rezervlarni jalb qilish. Strategiyani ishlab chiqish va amalga oshirishda direktorlar kengashining o'rni.

Strategiyani amalga oshirish bo'yicha ma'muriyatning vazifalari. Turli darajadagi menejerlar va ularning vazifalari. Rejalashtirish bo'limi va uning vazifalari. Strategiyaga aniqliklar, o'zgartirishlar kiritish. Strategiyani baholash uchun qo'yiladigan savollar.

3–mavzu: Strategik ko'rish, kompaniya missiyasini shakllantirish va strategik maqsadlarni belgilash

Korxona faoliyati yo'nalishlarini belgilash omillari. Kompaniya missiyasi, strategik ko'ra bilish, faoliyat yo'nalishini tanlash o'rtasidagi bog'liqlik. Missiyani vazifalarga aylantirish. Strategik boshqarish tamoyillari.Strategiyaning tashkiliy darajalari. Korporativ strategiya. Ishbop strategiya. Funksional strategiya. Amaliy strategiya. Strategiya turlarining o'zaro bog'liqligi. Strategiya yaratishda missiya, maqsadlar, strategiyalar birligi. G'olib strategiya mezonlari. Muvofiq kelish darajasi. Raqobat kurashida ustunlik.

4–mavzu: Tashqi muhitning strategik omillari, tarmoqdagi vaziyat tahlili

Tarmoq tahlili. Tashkilot tashqi muhiti omillari. Tashkilot tashqi muhiti tahlili metodlari. Tarmoq tahlilinin asosiy ko'rsatkichlari. M.Porterning besh kuch modeli.

Tashqi muhitning asosiy tashkil etuvchilari va ularning turlari. Tashqi muhitni tahlil qilish maqsadlari. Tashqi muhit o'zgarishiga munosabat bildirish metodlari. Tarmoq tahlili. Raqobatchilarning asosiy guruhlari. Iste'molchilar tahlili.

5–mavzu: Kompaniya raqobat muhiti va iste'molchilari tahlili

Raqobatchilarning strategik guruhlari. Raqobatchilarning o'rnini ifodalovchi haritani tuzish. Raqobatchilarni tahlil qilish yo'nalishlari va tahlil uchun axborot manbalari. Iste'molchilar tahlili. Iste'molchilarni segmentlarga ajratish. Segmentlarga ajratishning belgilari va mezonlari.

6–mavzu: Boshqaruv tahlili: resurslar va raqobatbardoshlik imkoniyatlari tahlili

Boshqaruv tahlilining maqsadi, vazifalari va yo'nalishlari. Boshqaruv tahlilining turlari: SWOT-tahlili, Mak-Kinsining 7-S modeli, korxona

potensiali tahlili. Tashkilotning resurslari va raqobat imkoniyatlari.

M.Porterning harajatlar(qimmatliklar) zanjiri modeli. Tarmoqning qimmatliklar zanjiri. Raqobatchilarni harajatlar bo'yicha ortda qoldirrish strategiyalari. Tejamkor ishlab chiqarish va tejamkor iste'mol.

7–mavzu: Strategik rejalashtirish va prognozlashtirish

Tashkiliy muhitning strategik tahlili jarayoni. Prognozlashtirish – strategiyani rejalashtirishning axborot bazazini yaratish jarayoni sifatida. Strategik segmentlash. Strategik faoliyat sohalarining jozibadorligi tahlil qilish. Raqobat tahlili. Firmaning ichki diagnostikasi.

Strategik rejalashtirish. Yo'l haritasi. Strategik haritalar. Strategik reja. Dasturli- maqsadli rejalashtirish. Boshqaruv loyihasi.

8–mavzu: Strategiya va raqobatchilik ustunligi

Kompaniyaning raqobat strategiyasini belgilovchi omillar. Raqobat strategiyasining boshqa strategiyalar bilan bog'liqligi. Raqobat kurashiga yondoshuvlar. Harajatlar bo'yicha ilg'orlik strategiyasi. Keng tabaqalashtirish strategiyasi. Optimal harajatlar strategiyasi. Fokuslanish strategiyasi. Ifodalangan strategiya. Raqobat ustunligiga erishish yo'llari. Hujumkor strategiya. Hujumkor strategiyaning asosiy turlari. Raqobat ustunligini himoya qilish yo'llari. Mudofaa strategiyalarining turlari. Vertikal integratsiya. Integratsiya yo'nalishini tanlash. "Qaldirg'och" Korxonaning yutuqlari va muammolari. Qaldirg'orlikda muvaffaqiyatga erishish shartlari.

9–mavzu: Muqobil strategiyalar va strategiyani ishlab chiqish texnologiyasi

Strategik muqobillar, ularning shakllari va kombinatsiyalari. Umumiy korporativ strategiyalar. Integratsion o'sish strategiyalari. Diversifikatsion o'sish strategiyalari.qisqartirish strategiyalari.

10–mavzu: Globallashuv davrida raqobat strategiyalari

Kompaniyalarning xalqaro bozorlarga chiqish sabablari. Xalqaro strategiyalarning turlari. Xalqaro strtegik rivojlanishning yo'nalishlari. Strategik alyanslarning mohiyati va ularning vujudga kelishiga turki bo'luvchi sabablar. Xalqaro kompaniyalar integratsiyasining asosiy tashkiliy shakllarini tasnifi. Strategik alyanslarning ko'rinishlari Strategik alyanslar kompaniya integratsiyasining eng istiqbolli shakli sifatida.

Globallashuv jarayonida strategik raqobat. Strategik hamkorlik, "singib ketish" va "yutib yuborish". Biznesni qisqartirish strategiyalari – dezintegratsiya va autsorsing. Tarmoq "qaldirg'och"lari, tarmoq liderlari hamda izdosh kompaniyalar strategiyalari. An'anaviy biznes usun internet strategiyalar.

37.Yangi tarmoklarda rakobat strategiya.
38.Yetuklik boskichida bulgan tarmoklarda rakobat strategiyasi.
39.Depsinayotgan yoki tushkunlik xolatidagi korxonalar uchun strategiya.
40.Tarqoq tarmoklarda rakobat strategiyasi.
41.Xalkaro bozorlarda rakobat strategiyasi.
42.Ikkinchi darajali urinda bulgan firmalar strategiyasi.
43.Muvaffakiyatli ishbop strategiya ishlab chikish uchun tavsiyalar.
44.Diversiyalashning korporativ strategiyalari
45.Korporatsiyaning usishi va rivojlanishi.
46.Diversiyalashni kullash.
47.Vertikal integratsiya
48.Yangi tarmoklarga kirish strategiyasi.
49.Turdosh tarmoklarga diversiyalash strategiyasi.
50.Noturdosh tarmoklarga diversiyalash strategiyasi.
51.Kiskartirish va tugatish strategiyasi.
52.Kayta tarkiblashtirish strategiyasi.
53.Kupmillatli diversiyalash strategiyasi.
54.Diversiyalangan kompaniyalarning strategik taxlili.
55.Kompaniyaning joriy strategiyasini belgilash.
56.Matritsali taxlil yordamida diversiyalangan portfelni baxolash.
57.Urta korxonalar evolyutsiyasining matritsasi.
58.Diversiyalangan firmaning strategiyasini aniqlash.
59.Korporativ strategiyani ishlab chikish.
60.Bozorga kirish va chiqish strategiyasi.

Kurs ishini bajarish bo'yicha tavsiya etiladigan mavzular:

1. Strategik rejalashtirish va uning afzalliklari
2. Strategik ko'rishni shakllantirish
3. Kompaniya maqsadlarini o'rnatish
4. Kompaniya strategiyasini ishlab chiqish jarayoni
5. Kompaniya strategiyasining shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar
6. Strategiya yaratishga bo'lgan turli xil yondoshuvlar
7. Falaba qozonish strategiyasi va uni belgilovchi mezonlar
8. Tarmoqdagi umumiy vaziyat va undagi raqobat tahlili
9. Tarmoqni ta'riflovchi umumiy iqtisodiy ko'rsatkichlar
10. Tarmoqdagi raqobat kuchlari va ular ta'sirining darajasi
11. Raqobat kuchlari tarkibida o'zgarish yasovchi omillar
12. Kompaniya raqobat mavqeining kuchli va zaif jihatlari
13. Raqobat kurashida muvaffaqiyat va muvaffaqiyatsizlikning kalit omillari
14. Kompaniya ahvolini tahlil qilish uslubiyati
15. Strategiyani amalga oshirish tahlili
16. Kompaniyaning kuchli va zaif tomonlari
17. Kompaniyaning qadriyatlar zanjiri

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1. "Strategik menejment" faning predmeti va boshqaruv jarayoni
2. Strategiya va strategik menejmentning mazmuni.
3. Strategik menejmentning besh vazifasi.
4. Strategik boshqarish jarayoning ta'rifi.
5. Strategik boshqarish ijrochilari.
6. Strategik rejalashtirish va uning afzalliklari.
7. Strategiya yaratishning vazifalari
8. Strategik ko'rishni shakllantirish.
9. Kompaniya maqsadlarini o'rnatish.
10. Uzoq muddatli va qisqa muddatli maqsadlar.
11. Strategiyani ishlab chiqish.
12. Kompaniya strategiyasining shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar.
13. Strategiya yaratishga turli xil yondoshuvlar.
14. Falaba qozonish strategiyasini belgilovchi mezon.
15. Tarmoqdagi umumiy xolat va undagi raqobatning taxlili
16. Tarmoqni ta'riflovchi umumiy iqtisodiy ko'rsatkichlar.
17. Tarmoqdagi raqobat kuchlari va ular ta'sirining darajasi.
18. Raqobat kuchlari tarkibida o'zgarish yasovchi omillar.
19. Kompaniya raqobat mavqeining kuchli va zaif jixatlari.
20. Raqobat kurashida muvaffaqiyat va muvaffaqiyatsizlikning kalit omillari.
21. Soxa va raqobat taxlillarini umumlashtirish.
22. Kompaniya ahvolining taxlili
23. Kompaniya ahvolini tahlil qilish uslubiyoti.
24. Strategiyani amalga oshirish tahlili.
25. Kompaniyaning kuchli va zaif tomonlari.
26. Firma harajatlari raqobatbardoshligini baholash.
27. Qadriyatlar zanjiri. Muvaffaqiyatning kalit omillari.
28. Muammolarni aniqlash va ifodalash.
29. Strategiya va raqobat ustunligi.
30. Raqobatning 5 ta umumiy strategiyasi.
31. Raqobat ustunligini saqlab qolish uchun hujumkorlik strategiyasidan foydalanish.
32. Raqobat ustunligini ximoya qilish uchun mudofaa strategiyalaridan foydalanish.
33. Vertikal integratsiya strategiyasi va raqobat ustunligi.
34. Boshlovchilikning ustunliklari va kamchiliklari.
35. Marketing strategiyasini mavjud vaziyatga moslashtirish.
36. Firma strategiyasini mavjud sharoitga kuniktirish.

11–mavzu: Raqobatbardosh ustunlikni yaratish strategiyalari

Korxonaning raqobat ustunliklarini aniqlash. Raqobat ustunligiga erishishning asosiy yo'nalishlarini aniqlash. Kam harajatlar hisobiga raqobat ustunligiga erishish yo'llari. Mahsulot differensiatsiyasi. Fokuslash, birinchi bo'lish va sinergizm strategiyalari. Biznes reja biznes birligini rivojlantirish strategiyasini taqdim qilish shakli sifatida.

Harajatlarning strategik tahlili. Bazaviy ishbilarmonlik strategiyalari. Raqobat strategiyalarining integratsiyasi. Brendlash strategiyalari. Innovatsiya strategiyalari.

12–mavzu: Strategik marketing. Narxlash strategiyalari.

Strategik marketing funksiyalari. Strategik marketing rejalashtirish. Bozor segmentatsiyasi. Narxni shakllantirish strategiyalari.

13–mavzu: Marketing strategiyasini mavjud vaziyatga moslashtirish

Firma strategiyasini mavjud vaziyatga ko'niktirish. Unga ta'sir etuvchi omillar. Ichki va tashqi omillar. Tarmoq ahvolini ta'riflovchi omillar. Raqobat shartlarini tavsiflovchi omillar. Tarmoqdagi vaziyatning beshta klassik varianti. Yangi va tez o'sayotgan tarmoqlardagi raqobat. Yetuklik bosqichida bo'lgan tarmoqlardagi raqobat. Depsinish yoki tushkunlik holatida bo'lgan tarmoqlardagi raqobat. Bo'lib tashlangan tarmoqlardagi raqobat. Xalqaro bozorlardagi raqobat.

Firma ahvolining variantlari. Bozor yetakchilari. Ikkinchi o'rindagi firmalar. Zaif yoki talofat ko'rgan firmalar.

Yangi tarmoq tushunchasi. Yangi tarmoq firmalar oldiga qo'yadigan muammolar. Yangi tarmoqda tavsiya etiladigan strategiyalar.

Yetuklik bosqichida bo'lgan tarmoqlarda qo'llaniladigan raqobat strategiyalari. O'sish sur'ati past bo'lgan tarmoqlarda qo'llaniladigan raqobat strategiyalari.

Bo'lib tashlangan, tarqoq tarmoqlarning belgilari. Bunday tarmoqlardagi raqobat xususiyatlari. Tarqoq tarmoqlarda qo'llaniladigan raqobat strategiyalari.

Xalqaro bozorlarga chiqish sabablari. Xalqaro operatsiyalarning xususiyatlari. Xalqaro raqobat shakllari. Global va ko'p millatli raqobat. Global raqobat kelib chiqishining shartlari. Xalqaro bozorga chiqishning istiqbollari.

Ikkinchi o'rinda bo'lgan firmalarning bozordagi mavqei. Ularning xususiyatlari. Bunday firmalar qo'llaydigan raqobat strategiyalari. Aylanma xujum strategiyasi. Himoya va mustahkamlash strategiyasi. Tezlik bilan chekinish strategiyasi. "Hosil yig'ish strategiyasi".

14–mavzu: Strategik menejmentda diversifikatsiyalash mohiyati va zarurati

Diversifikatsiya maqsadi va sabablari. Integratsiya va diversifikatsiya.

Birlashishning asosiy shakllari. Diversifikatsiyalangan kompaniyalarni boshqarish.

15–mavzu: Diversifikatsiyalangan kompaniyaning raqobat ustunligi va strategiyasi

Kompaniyaning rivojlanish bosqichlari. Boshlang'ich bosqich belgilari. Geografik ekspansiya bosqichi. Mahalliy bozordan xududiy-milliy va xalqaro bozorlarga chiqish. Tor ixtisoslashish va uning qulayliklari. Tor ixtisoslashishning kamchiliklari va xatarli jihatlari. Diversifikatsiyalanishga undovchi omillar. "Bozorni o'sish sur'atlari/raqobatchilik mavqei" matritsasi. Diversifikatsiyalanishning maqsadi. 2+2=5 samarasi. Diversifikatsiyalanish uchun tarmoq tanlash mezonlari. Jozibadorlik mezoni. Kirim harajatlari mezoni. Qo'shimcha manfaatlar mezoni. Yangi tarmoqqa kirish strategiyalari. "Yutib yuborish" strategiyasi. Yangi kompaniya tuzish strategiyasi. Qo'shma korxona tuzish strategiyasi. Turdosh tarmoqlarga diversifikatsiyalanish strategiyalari va uning afzalliklari. Turdosh tarmoqlarga diversifikatsiyalanish shartlari. Noturdosh tarmoqlarga diversifikatsiyalanish strategiyalari. Qisqartish va tugatish strategiyalari. Qayta tarkiblashtirish, qayta tiklash va tejamkorlik strategiyalari. Qayta tarkiblashga ehtiyoj tug'ilish holatlari. Diversifikatsiyalanishning ko'p millatli strategiyalari. Millatlararo kompaniyalar. Diversifikatsiyalangan millatlararo kompaniyalar

16–mavzu: Kompaniya rivojlanish yo'lini tanlash

Kompaniya strategiyasini belgilashga ta'sir ko'rsatuvchi omillar. Faoliyat miqyosiga bog'liq ravishda strategiyani belgilash. Tarmoqning turli hayot bosqichlarida qo'llaniladigan strategiyalar. Bozorda turlicha mavqega ega bo'lgan firmalar qo'llaydigan strategiyalar. Portfel usullar va strategiyani tanlash modellari.

17–mavzu: Strategiyaning amalga oshirilishini boshqarish

Strategik alternativlarni aniqlash. Alternativ qarorlarni tanlashning ehtimoliy mezonlari. Strategiyani amalga oshirish shart-sharoitlari: tashkiliy tuzilma va boshqaruv tizimi. Tashkilotning boshqaruv tuzilmasi. Tizimlar. Tashkiliy madaniyat va korxona personali. Personal va uning malakasi. Strategiyani amalga oshirishni rejalashtirish. Strategiyani amalga oshirishdagi qiyinchiliklar.

Strategiyani bajarish asoslari. Tashkiliy o'zgarishlar. Tashkiliy tuzilmani strategiyaga mos ravishda sozlash. Strategik o'zgarishlarga mos keladigan tashkiliy madaniyatni shakllantirish. Strategik vazifalarni boshqarish.

O'zgarishlarga qarshilik ko'rsatish. Strategik o'zgarishlarishlarni boshqarish. Injiniring va reinjiniring tamoyillari.

18–mavzu: Strategiyalarni va ularning amalga oshirilishini baholash

Byudjet va strategiya. Strategiyani qo'llab-quvvatlash bo'yicha siyosat va chora-tadbirlarni ishlab chiqish. Ilg'or uslubiyatlarni tadbiq qilish va doimiy takomillashuv. TQM va reinjiniring o'rtasidagi farq. Ilg'or uslubiyatlarni tadbiq qilish va doimiy takomillashuvning avfzalliklari. Strategiyani qo'llab-quvvatlash tizimi. Axborot tizimlarini, samaradorlik va boshqaruv mexanizmini nazrat qilishni tadbiq qilish.

Strategiyani qo'llab-quvvatlashda rag'batlantirish tizimi. Rag'batlantirish va jazolashning muvofiqligi. Rag'batlantirish tizimi va mehnat unumdorligi o'rtasidagi bog'liqlik. Natijalar bo'yicha rag'batlantirish. Ko'p millatli tashkilotlarda rag'batlantirish va mukofotlash.

19–mavzu: Xalqaro strategiyalar va ularning mohiyati.

Kompaniyalarning xalqaro bozorlarga chiqish sabablari. Xalqaro strategiyalar mazmuni va mohiyati. Xalqaro strategiyalarning turlari. Xalqaro strategik rivojlanish yo'nalishlari.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Strategik menejmentga kirish
2. Strategik boshqaruv jarayoni
3. Strategik ko'rish, kompaniya missiyasini shakllantirish va strategik maqsadlarni belgilash
4. Tashqi muhitning strategik omillari, tarmoqdagi vaziyat tahlili
5. Kompaniya raqobat muhiti va iste'molchilari tahlili
6. Boshqaruv tahlili: resurslar va raqobatbardoshlik imkoniyatlari tahlili
7. Strategik rejalashtirish va prognozlashtirish
8. Strategiya va raqobatchilik ustunligi
9. Muqobil strategiyalar va strategiyani ishlab chiqish texnologiyasi
10. Globallashuv davrida raqobat strategiyalari
11. Raqobatbardosh ustunlikni yaratish strategiyalari
12. Strategik marketing.
13. Narxlash strategiyalari
14. Marketing strategiyasini mavjud vaziyatga moslashtirish
15. Strategik menejmentda diversifikatsiyalash mohiyati va zarurati
16. Diversifikatsiyalangan kompaniyaning raqobat ustunligi va strategiyasi
17. Kompaniya rivojlanish yo'lini tanlash
18. Strategiyaning amalga oshirilishini boshqarish
19. Strategiyalarni va ularning amalga oshirilishini baholash
20. Xalqaro strategiyalar va ularning mohiyati.
21. Strategik alyanslar